

Інвестиційна політика на місцевому рівні сьогодні та перспективи

Україна і світ увійшли в 2010 рік з надією, що недавні фінансово-економічні потрясіння вже минули і новий рік принесе спочатку стабілізацію, а потім послідовний ріст.

Економіка міста Івано-Франківська, як і вся економіка України, також відчула на собі тягар світової кризи через зменшення попиту на продукцію, яку виготовляють підприємства міста, скорочення чисельності працюючих, нестачу обігових коштів, обмежену можливість користування кредитними ресурсами. Але, незважаючи на перераховані проблеми, завдяки спільним зусиллям підприємств основного кола, малого та середнього бізнесу, органів влади промислове виробництво міста починає виходити із стагнації. Обсяги реалізації, починаючи з другого півріччя 2009 року, набирають темпів росту:

мал.1

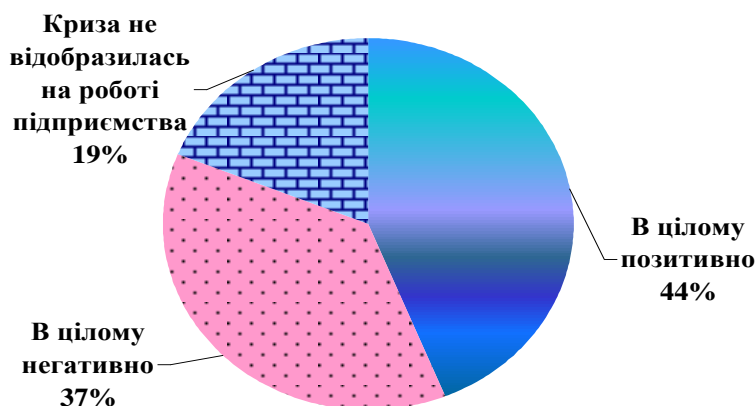
По основних економічних показниках місто Івано-Франківськ за підсумками 2009 року зайняло перше місце серед окремих обласних центрів (чисельністю населення до 250 тис. осіб).

Важливу роль у розвитку економіки кожного міста відіграють прямі іноземні інвестиції і, особливо, сьогодні, коли немає можливості отримати в банках кредити, а кошти для продовження розвитку потрібні як ніколи. Тому конкуренція за інвестиції стає ще більш напруженою, ніж до кризи. Сьогодні важливо кожному підприємству, яке має необхідність залучити іноземні інвестиції, та і місту в цілому, створити відповідний інвестиційний клімат.

З цього приводу, управлінням економічного та інтеграційного розвитку виконавчого комітету міської ради було проведено соціологічне дослідження. Експертами дослідження "Інвестиційна привабливість міста" виступило 43 підприємства міста. Вони оцінювали інвестиційний клімат міста та держави в цілому, доступність фінансів, можливість залучення інвестицій у 2010 році, проблеми в роботі іноземних компаній в Україні тощо. Анкетування проводилося в січні 2010 року.

Перший блок анкети стосувався економічного стану підприємств та їх інвестиційної діяльності у 2009 році. Результати опитувань наведені нижче на діаграмах:

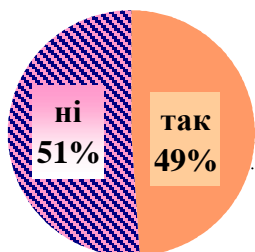
Як пройшов для підприємства 2009 рік

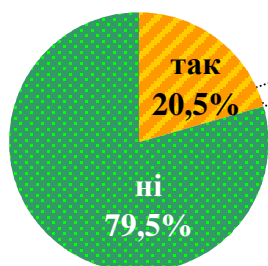
мал.2

Інвестиційна діяльність у 2009 році, %

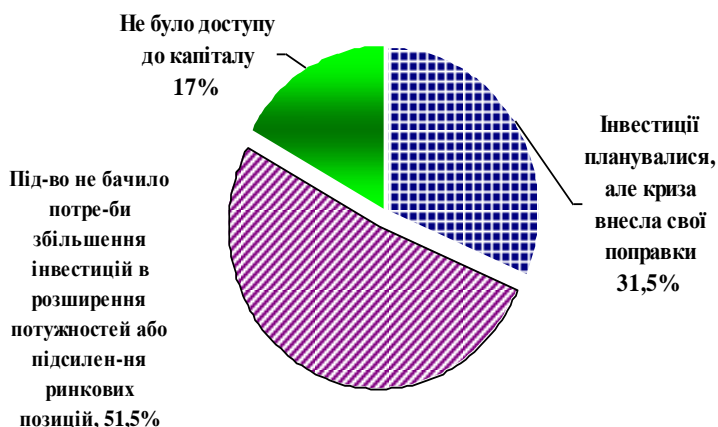
Чи планувалося вкладення інвестицій?

Чи були вкладені інвестиції?

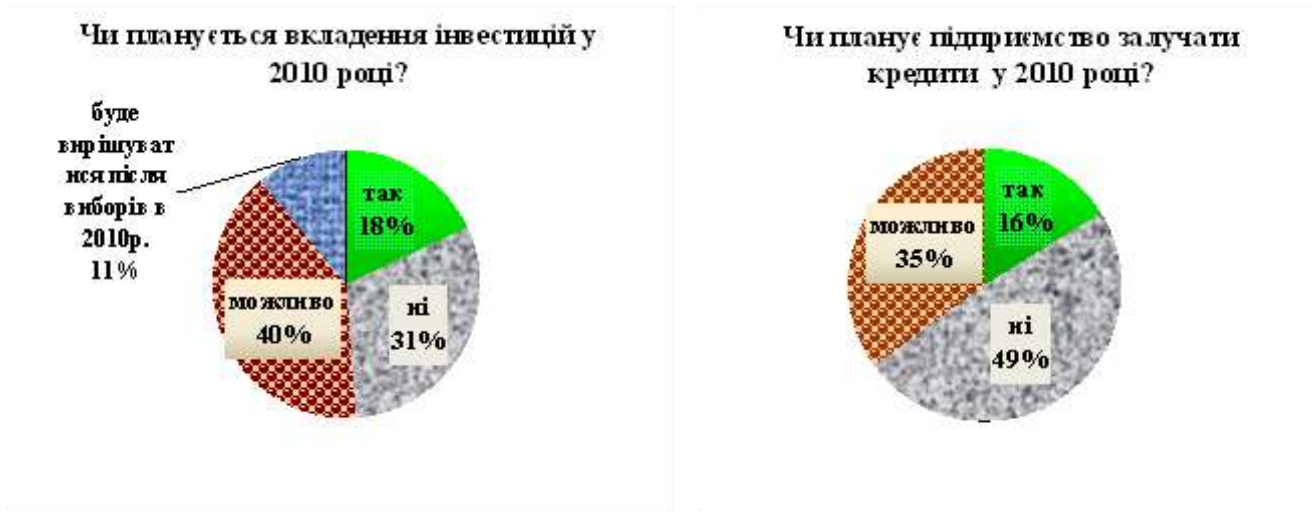

По якій причині не було інвестицій?

мал.3

Другий блок анкети стосувався планів підприємств на 2010 рік:

мал.4

Цікаві відповіді ми отримали на запитання: якщо підприємство залучало і планує залучати у 2010 році іноземні інвестиції, то вкажіть проблеми в роботі іноземних компаній в Україні?

Найчастіше вказувалися наступні проблеми:

1. Дозвільна система (складна і довга процедура отримання дозволів) – 14 раз.
2. Немоżliвість залучити дешеві кредитні ресурси в українських банках – 14 раз.
3. Корупція – 13 раз.
4. Фіскальна політика держави (високий рівень податків, податкове законодавство, неповернення ПДВ) – 12 раз.
5. Складне і нестабільне законодавство – 12 раз.
6. Політична нестабільність – 10 раз.
7. Відсутність або погана ринкова інфраструктура – 8 раз.

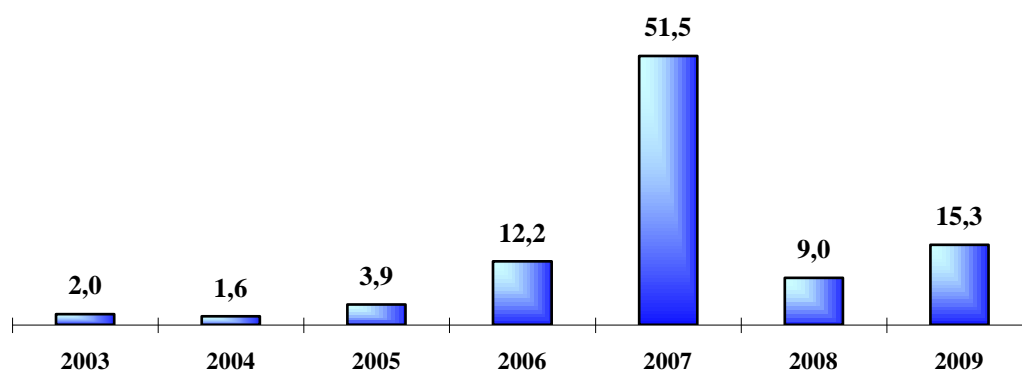
Як видно із мал.4, не дивлячись на достатньо негативну оцінку інвестиційного клімату в Україні, іноземні інвестиції в економіку міста у 2010 році будуть залучати приблизно стільки ж підприємств, що і у 2009 році.

Яка ж ситуація із залученням іноземних інвестицій в економіку міста у 2009 році?

Незважаючи на фінансову кризу іноземні інвестори у 2009 році продовжували вкладати інвестиції в економіку міста. Це є підтвердженням інвестиційної привабливості міста, довіри інвесторів, перш за все, до місцевої влади та до партнерів по бізнесу. Уважне ставлення до інвестора є основою в роботі міського голови В.Анушкевичуса та його команди. Йдеться не лише про великі інвестиції, такі як проект ТОВ "Українська побутова техніка", ТОВ "Тайко Електронікс Юкрейн Лімітед", а й про "пробу ринку" незначними коштами у легкій промисловості, торгівельному супермаркеті чи невеликому монтажному підприємстві.

Очевидно, що перед вкладеннями кількох десятків мільйонів доларів, інвестор впроваджує так званий пілотний проект, результативність якого буде аргументом на користь продовження або припинення діяльності у місті. "Гроші йдуть до грошей" – логічність цього вислову неодноразово була перевірена на практиці, в тому числі і в місті Івано-Франківську. Справді, при розгляді потенційних регіонів для здійснення капіталовкладень компанії, як правило, задають питання щодо присутності на цих територіях успішних прикладів діяльності інвесторів.

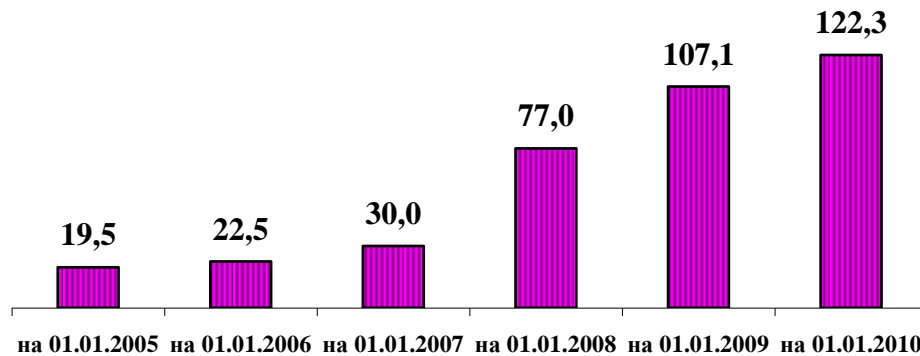
Динаміка прямих іноземних інвестицій в економіку міста, млн.дол.США

мал.5

На даній діаграмі не врахована сума іноземних інвестицій вкладених у 2007-2009 роках в ТОВ "Українська побутова техніка", ТОВ Тайко Електронікс Юкрейн Лімітед". Я зробив це спеціально, тому що є окремі скептики, які у своїх виступах дуже часто підкреслюють: що основу іноземних інвестицій в місті складають інвестиції цих двох підприємств. Хотів би відмітити, що іноземний капітал вкладено у 204 підприємства міста 35 країнами світу. Значні обсяги зосереджено на підприємствах промисловості – 24,3 млн.дол.США, з них переробної – 22 млн.дол.США, зокрема, машинобудування – 13 млн.дол.США, легкої промисловості – 3,4 млн.дол.США, деревообробної – 3,1 млн.дол.США. У підприємства будівельної галузі залучено 13,5 млн.дол.США прямих іноземних інвестицій. Сукупний капітал нерезидентів, включаючи позичковий капітал, склав 122,4 млн.дол.США.

**Сукупний капітал нерезидентів в економіці міста (з
наростаючим підсумком та включаючи позичковий
капітал), млн.дол.США**

мал.6

Отже, підтримка постійного контакту з компаніями, які вже здійснили інвестиції і працюють на підвідомчій території, є архіважливою функцією місцевої влади, оскільки існуючі інвестори – це найкращі рекомендації для майбутніх інвесторів. Таким чином, роль інвесторів, які вже зміцнили свої позиції на місцевому ринку, у контексті міської інвестиційної політики виявляється, принаймі, у трьох аспектах: 1) як джерело майбутніх інвестицій (за умови успішного розвитку бізнесу компанія буде вкладати додаткові кошти); 2) як посередники у залученні нових інвесторів (своїх постачальників, клієнтів, афілійованих компаній, банківських структур); та 3) як практичний доказ того, що на цій території можна успішно реалізовувати інвестиційні проекти.

Начальник управління економічного
та інтеграційного розвитку

Богдан Білик